

Vlaanderen
is open ruimte

RUILVERKAVELING SINT-LIEVENS-HOUTEM

Van plan naar realisatie
MONOGRAFIE

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLM.be

Voorwoord

Beste lezer,

Verder in deze brochure vindt u een uitgebreide beschrijving van de realisaties die in de ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem tot stand zijn gebracht. U zal kunnen vaststellen dat er heel wat gebeurd is voor landbouw, voor recreatie, voor natuur en voor nog veel andere belangen! Dat alles was echter slechts mogelijk dankzij verregaande samenwerking tussen heel wat medespelers die bereid waren om bij te dragen tot de inrichting van deze streek.

In de eerste plaats waren de vier betrokken gemeenten (Sint-Lievens-Houtem, Oosterzele, Erpe-Mere en Lede) vooraanstaande partners in dit project. Hun inbreng was in de eerste plaats inhoudelijk en ging, bijvoorbeeld, over tracés en verhardingen van landbouwwegen en recreatieve paden of over maatregelen in het kader van de waterbeheersing en van de natuur- en bosontwikkeling. Daarnaast wil ik ook de financiële inbreng van de gemeenten benadrukken. De exacte cijfers over hun tussenkomst vindt u verder in deze brochure. De omvang van die inspanningen houdt uiteraard verband met de oppervlakte die een gemeente in het ruilverkavelingsblok heeft, maar zij hangt ook af van wat de gemeenten elk afzonderlijk binnen de ruilverkaveling aan werken hebben nagestreefd. Dergelijke werken kunnen binnen een ruilverkaveling vaak van een gunstige Vlaamse subsidiëring genieten.

Ook de provincie Oost-Vlaanderen heeft in deze ruilverkaveling een belangrijke rol gespeeld. Traditioneel hebben wij in een ruilverkaveling heel wat contacten met de provinciale dienst Integraal Waterbeheer. Ook de bekkenwerking is trouwens bij dit overleg betrokken geweest. In deze ruilverkaveling aan de voet van de Vlaamse Ardennen konden wij eveneens rekenen op de inbreng van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek, dat het ruilverkavelingscomité bijstond

bij het uitwerken en bijsturen van inrichtingsmaatregelen in het kader van de erosiebestrijding. De provincie heeft in deze ruilverkaveling trouwens ook voor een gewaardeerde financiële tussenkomst gezorgd.

Een andere partner in de samenwerking is uiteraard het Vlaamse Gewest. Het is op dit Vlaams niveau dat de beleidslijnen inzake het inrichten van het buitengebied en dus ook van de ruilverkaveling, uitgestippeld worden. Van groot belang is ook de vaststelling dat het Vlaamse Gewest via de kredieten ruilverkaveling in ruime mate is tussengekomen in het financieren van dit project: het Gewest bracht hier zo'n 7,7 miljoen euro in, wat ruim 70% vertegenwoordigt van de totale uitgaven voor de planvorming, de werken en de grondverwerving. Deze grondverwerving gebeurde grotendeels via de zogeheten 'maatregelen tot landinrichting' die het mogelijk maakten om op kosten van het Vlaamse Gewest ruim 40 hectare toe te delen aan de gemeenten. Al deze gronden dragen bij tot natuurontwikkeling, bosuitbreiding, waterbeheersing en andere maatregelen die passen in het begrip landinrichting en de globale omgevingskwaliteit ten goede komen.

Verder wil ik nog verwijzen naar de cruciaal adviserende rol van de commissie van advies en van het ruilverkavelingscomité, dat alle beslissingen over de ruilverkaveling neemt. De inzet en expertise van de leden van commissie en comité zijn uiterst waardevol en onmisbaar.

Tijdens de werking van het ruilverkavelingscomité en de commissie van advies is gebleken dat wij ook konden beschikken over een team van deskundige medewerkers van de Vlaamse Landmaatschappij. Deze ambtenaren begeleidden de planvorming en de uitvoering van de werken, verzorgden de topografische opmetingen, stonden in voor de toch wel uitgebreide en proceduregevoe-

lige administratie, bereidden het vaststellen van de inbreng, de herverkaveling en de kostenverdeling voor, ... Het stemt mij bij deze kostenverdeling trouwens bijzonder gelukkig dat de financiële tussenkomst van de eigenaars in de ruilverkavelingswerken van deze ruilverkaveling, tot nul is herleid kunnen worden. Uiteraard zijn er ook voor deze ruilverkaveling heel wat ontwerpers en aannemers aan het werk geweest voor het uittekenen en uitvoeren van de werken.

Ik meen dan ook dat het gepast is om alle bovenstaande instanties en personen uitdrukkelijk te danken voor hun bijdrage in het welslagen van de ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem.

Paul Kouckuyt
Voorzitter Ruilverkavelingscomité Sint-Lievens-Houtem

Inhoudsopgave /

Voorwoord	2
Situering	4
Gebiedskenmerken	6
Ruilverkavelingsplan: visie, doelstellingen, geplande maatregelen	12
Verloop ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem	14
Van plannen naar uitvoering	16
Uitgevoerde werken	22
Financiering	34
De toekomst	36
Werkten mee ...	39

Situering ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem

Tussen Schelde en Dender, ten oosten van de N42 van Wetteren naar Geraardsbergen en ten zuiden van de E40 ligt op de drempel van de Vlaamse Ardennen, aan de voet van de 82 m hoge Baleiheuvel, een typisch landelijk dorp: Sint-Lievens-Houtem. Sint-Lievens-Houtem is sinds de middeleeuwen bekend voor zijn winterjaarmarkt (11 en 12 november) met vandaag vooral paarden en koeien van het wit-blauw ras.

Het grootste gedeelte van het ruilverkavelingsproject situeert zich op het grondgebied van deze gemeente.

Oppervlakte ruilverkavelingsproject /

Totaal: 1.696 ha

Sint-Lievens-Houtem: 1.399 ha

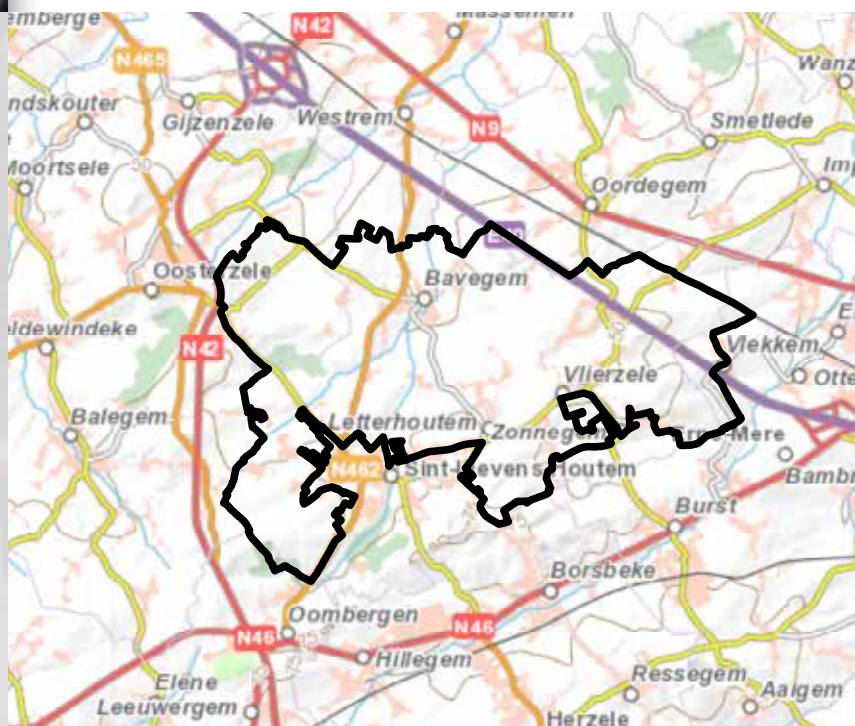
- Bavegem: 237 ha
- Letterhoutem: 339 ha
- Sint-Lievens-Houtem: 430 ha
- Vlierzele: 242 ha
- Zonnegem: 150 ha

Oosterzele: 228 ha

Erpe-Mere: 60 ha

- Erondegem: 9 ha
- Vlekkem: 51 ha

Lede (Oordegem): 9 ha

Gebiedskenmerken

Bossen Vlierzele - Zonnegem

Landschappelijke variatie door geologie, reliëf en bodem /

De afwisseling tussen kouters en beekvalleien is typerend. De gronden op de kouters zijn vruchtbaar en veelal als akker in gebruik. De laaggelegen beekvalleien zijn bebost of in gebruik als weiland en vaak omzoomd met knotbomen of populieren.

Het noordelijk gedeelte van het projectgebied behoort tot de zandleemstreek, het zuidwestelijk deel tot de leemstreek. Het gebied is in het noorden zwak golvend en gaat geleidelijk over in een hoger liggend en sterker golvend zuidelijk deel. De hoogte varieert tussen 20 m tot 60 m op de kouters te Zonnegem en in het zuidwestelijk deel tot 82 m boven de zeespiegel. Bij helder weer kan men van op Balei (het hoogste punt) 20 km ver zien en de torens van Gent ontwaren. Het laagste niveau ligt in de vallei van de Cotthembeek. Verspreid in het gebied zijn er plekken waar het zandleem- of leempakket vrij dun is. Hierdoor heeft de onderliggende (tertiaire) bodem een sterke invloed op de waterhuishouding en bijgevolg op de vruchtbaarheid. Erosie is op verschillende plaatsen een knelpunt.

Vallei Kouterkesbeek

Wegen /

De N9, de N46 en de N42 liggen respectievelijk ten noordoosten, ten zuiden en ten westen van het gebied. Het gebied wordt in het noordoosten doorsneden door de E40. De lokale wegen worden beheerd door de gemeente. De wegen en de dikwijls daaraan gekoppelde lintbebouwing hebben het landschap sterk gecompartmenteerd. Alhoewel het hoofdwegennet zeer dicht is, waren heel wat landbouwpercelen slecht bereikbaar bij de aanvang van de ruilverkavelingswerken. Sommige wegen waren te smal en/of in te slechte staat voor modern landbouwverkeer. Bermsloten of een ander afwateringssysteem van de weg ontbraken vaak.

Cotthembeek

Waterbeheer /

De heuvelrug ten zuiden van het projectgebied vormt de waterscheidingslijn tussen de Schelde en de Dender. Het water uit het projectgebied loopt naar de Schelde. De belangrijkste beek is de Cotthembeek/Molenbeek. Ze ontspringt in Oombergen (wijk Cotthem) en groeit aan met zijlopen als de Bavegemse beek, de Bijlokebeek, de Kouterkesbeek, de Kousmakersbeek en de Letterbeek. De Smoorbeek en de Kokelaarsbeek behoren tot het stroomgebied van de oostelijker gelegen Grote Beek/Molenbeek. Bij hevige regenbuien ontstaan korte maar hevige piekdebieten.

Uitgebreide riolerings- en afkoppelingswerken zorgen er nu voor dat deze beken niet langer vervuild worden door lozing van afvalwater.

Hier en daar komen al dan niet permanente bronnen voor: de bekendste is de Livinusbron (gelegen ten zuiden van het projectgebied). De legende verhaalt dat de heilige martelaar Livinus op deze plaats zijn staf in de grond plaatste.

Livinuskapel

Land- en tuinbouw /

Akkerbouw, melkvee en mestvee van het wit-blauw ras zijn van oudsher de belangrijkste productietakken. Maïs, granen (vooral wintertarwe) en witloof zijn de belangrijkste teelten op de kouters. Boomkwekerij en wijnbouw zijn recente ontwikkelingen. Bij de opmaak van het ruilverkavelingsplan (1998) waren in het projectgebied 216 gebruikers bekend bij de mestbank met een totale geregistreerde oppervlakte van 1.470 ha.

'Hier werd de pionier van het witloof, Jan Baptist De Pauw geboren in 1881. Jantje was de eerste die het witloof in de streek, als een onbekend gewas te voorschijn toverde. En zoals met elke nieuwigheid, werd dit product met wantrouwen en terughoudendheid bekeken. Jantje had af te rekenen met afkeuring, misprijzen en spotternij, maar hij zette onverdroten door om tot betere teeltwijzen te komen. Maar onbekend is onbemind, en wat zou men met deze vreemde witte groente aanvangen? Men stond er zelfs vijandig tegenover. In die tijd werden er op de buiten geen groenten gekocht. Men kweekte er in de eigen 'lochting'. Wie zou dit waterig loof kopen? Waar zou Jantje dit vreemd goedje kwijt raken? En al dat zware ploeterwerk om tot een geslaagde teelt te geraken! Zaaïen, zetten, rooien, afsnijden, inleggen, en dan afdekken met paardenmest en 'vlaken'. Niet te warm of niet te koud! Maar Jantjes arbeidslust en doorzettingsvermogen heeft vruchten afgeworpen. De witloofteelt heeft in deze streek ingang gevonden. Het betekende voor vele boerenbedrijven een rijkelijke bron van inkomsten.' (uit 'Zo was Vlierzele' van Frans Duquet)

Vallei Letterbroek

Flora en fauna /

De meest waardevolle vegetaties zijn terug te vinden in de valleien: alluviale bossen, bronbossen, stikstofrijke elzenbossen, vochtige licht bemeste graslanden met dotterbloemen en natte ruigten met moerasspirea. Vaak werden hierin echter Canadapopulieren geplant. Houtembos is een waardevol beekbegeleitend bos, centraal in het projectgebied. Ook de vallei van de Letterbeek en de Smoorbeek zijn gekenmerkt door waardevolle valleibossen, graslanden en kleine landschapselementen zoals knotbomenrijen en meidoornhagen. Deze kleinschaligheid vind je ook terug hoger in het landschap waar tertiaire bodemlagen bijna dagzomen. Het bos- en natuurgebied Cotthembos en omgeving behoort tot het Europese Natura 2000-gebied (Habitatrichtlijngebied) 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen' waardoor het extra bescherming geniet. Het maakt ook deel uit van het Vlaams Ecolo-

gisch Netwerk én is beschermd als ankerplaats. Het bosbestand is sterk gevarieerd. Naast prachtige percelen met hoogstammige eik, beuk en kastanje zijn er ook verschillende populieraanplantingen. Her en der vinden we eeuwenoude hakhoutstoven van es, hazelaar, esdoorn of zwarte els.

De open kouters vormen een biotoop voor akkervogels zoals patrijs, Kievit, veldleeuwerik en gele kwikstaart; stakkers van de akkers die het niet makkelijk hebben.

Dotterbloem

Cultuurhistorie en archeologie /

Gedurende de Romeinse periode is het hoofdwegenet ontwikkeld. Ten zuiden van het projectgebied ligt een oude heerbaan: de weg liep van Boulogne-sur-Mer over Velzeke via Oombergen, Sint-Lievens-Houtem, Borsbeke en Burst, verder naar Asse en zo naar Tongeren.

Het bouwkundig patrimonium is een erfenis van de diepgelovige agrarische bevolking: kerken, oude hoeven en zeer veel kapellen staan verspreid in het landschap. Langs de Cotthembeek vind je, binnen het projectgebied, twee voormalige watermolens.

Vroeger arriveerde op de markt van Sint-Lievens-Houtem een stoomtram. De tram stond in Houtem in de eerste plaats ten dienste van de textielindustrie. Zo had de tramlijn Gent-Herzele-Geraardsbergen in de Edgard Tinelstraat een aftakking naar de fabriek (nu gemeentelijke site met cultuur-, sportcentrum en bibliotheek). Deze lijn diende enerzijds om kolen en grondstoffen aan te voeren en anderzijds om de afgewerkte producten weg te voeren.

Recreatie /

De recreatie bestaat voornamelijk uit recreatief medegebruik van de open ruimte. Door het project loopt het bewegwijzerd provinciaal fietsroutenetwerk, een BLOSO mountainbikeroutenetwerk en verschillende gemeentelijke wandelroutes. Een gedeelte van het provinciaal fietsroutenetwerk was niet verhard bij de opstart van het project. Sommige oude kerkwegels liepen kruisgewijs over landbouwpercelen met de nodige conflicten als gevolg. Sommige wegen liepen 'dood' op waterlopen. Dit werd in het ruilverkavelingsproject opgelost.

Ruilverkavelingsplan: visie, doelstellingen, geplande maatregelen

Aan de uitvoering van de ruilverkaveling ging een lang proces van inventariseren, overleggen, plannen en beslissen vooraf. De impact van een ruilverkaveling is immers groot en het is dan ook belangrijk alle belangen en voorstellen in overweging te nemen. De fase 'onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling' liep van 1995 tot en met 2003. Het ruilverkavelingsplan bepaalt de krachtlijnen van het project. Het ruilverkavelingscomité heeft dit plan waar nodig geactualiseerd en verder vertaald naar concrete maatregelen op het structuurplan. De visie, doelstellingen en randvoorwaarden zijn beschreven in een rapport en op kaart aangeduid.

In de op het ruilverkavelings- en structuurplan aangeduide zone voor herverkaveling en kavelinrichting is de verbetering van de landbouwstructuur prioritair.

Perceelsvergroting en verbetering van de perceelsvorm ondersteunen de landbouwfunctie op lange termijn. In tweede instantie wordt de bedrijfszekerheid versterkt door de vergroting van de huiskavel en de groepering van de percelen.

Een minimale uitbreiding en optimalisatie van de ligging van het bestaand wegennet moeten de bereikbaarheid van alle landbouwpercelen verbeteren.

Fietsers, wandelaars, mountainbikers en ruiters krijgen specifieke voorzieningen.

Het centrum van Sint-Lievens-Houtem wordt via trage wegen verbonden met Oosterzele. Rond de bewoningskernen van Bavegem, Zonnegem, Letterhoutem, Vlierzele en Morelgem worden nieuwe lussen aangelegd.

Ook de verkeersveiligheid, de cultuurhistorische en ecologische waarde van de trage wegen waren elementen om te komen tot een globale visie.

De voorziene verharding en breedte van de wegen is afhankelijk van verschillende factoren zoals de bestaande verharding, het landschapstype, de gebruiksfrequentie en het type gebruik (landbouw, fietsen, wandelen, mensen, ...).

De afwisseling van open kouters en valleien met weilanden en bossen wordt versterkt.

De aanplant van extra (knot)bomen en houtkanten, de (her)aanleg van poelen en de overdracht van waardevolle (grasland)percelen en ruigtes aan overheden zijn enkele voorbeelden van maatregelen waarmee het project de valleien wil versterken. Een verhoging van de natuurwaarde van bestaande bossen (die worden toegewezen aan de overheden) wordt vooropgesteld door de aanleg van bosranden of het kappen van populieren. De bestaande boscomplexen krijgen uitbreiding door nieuwe bebossing op aangrenzende aan overheden toe te delen percelen.

In het rapport en op het plan staan ook enkele lokale of algemene actiepunten zoals de aanleg van een fietspad op de oude trambedding, de herwaardering van de watermolen Eiland en het aanpakken van wateroverlast en erosie. De erosiebestrijdingsstroken dragen ook bij tot de bescherming en ontwikkeling van akkerfauna en -flora.

Verloop ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem

April 2008:
eerste neerlegging
inbreng

2008

Februari 2009:
definitieve neerlegging
inbreng

2009

Juni 2009:
vaststelling
structuurplan

December 2009:
vaststelling 1ste plan tot
aanpassing openbaar
domein

2010

April 2011:
start waterbouw-
kundige werken

2011

Augustus 2011:
start (verharde)
wegenwerken

Mei 2012:
start (steenslag)
wegenwerken
deel 3A

2012

November 2012:
start (steenslag)
wegenwerken
deel 3B

Juni 2011:
eerste neerlegging
herverkaveling

● WERKEN
● HERVERKAVELING

FASE 1 /

Onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling: 1995 - 2003

Juni 1995: Aanvraag

September 1996: Start onderzoek

Juli 1997: Oprichting coördinatiecommissie

1997 - 1999: Thematische inventarisatie en geïntegreerde planvorming

Juli 2000: Voorlopige goedkeuring ruilverkavelingsplan en betrokken percelen (kavelplan)

Januari 2002: conformiteitsverklaring Milieueffectenrapport (MER)

September 2002: Openbaar onderzoek kavelplan, ruilverkavelingsplan, kostenraming en MER

Juni 2003: Aanvullend onderzoek over aanpassing kavelplan

14 juli 2004: Nuttigverklaring

- Goedkeuring van het ruilverkavelingsplan
- Vastlegging van de bij de ruilverkaveling betrokken percelen

FASE 2 /

Uitvoering van de ruilverkaveling: 2007 - 2015 ...

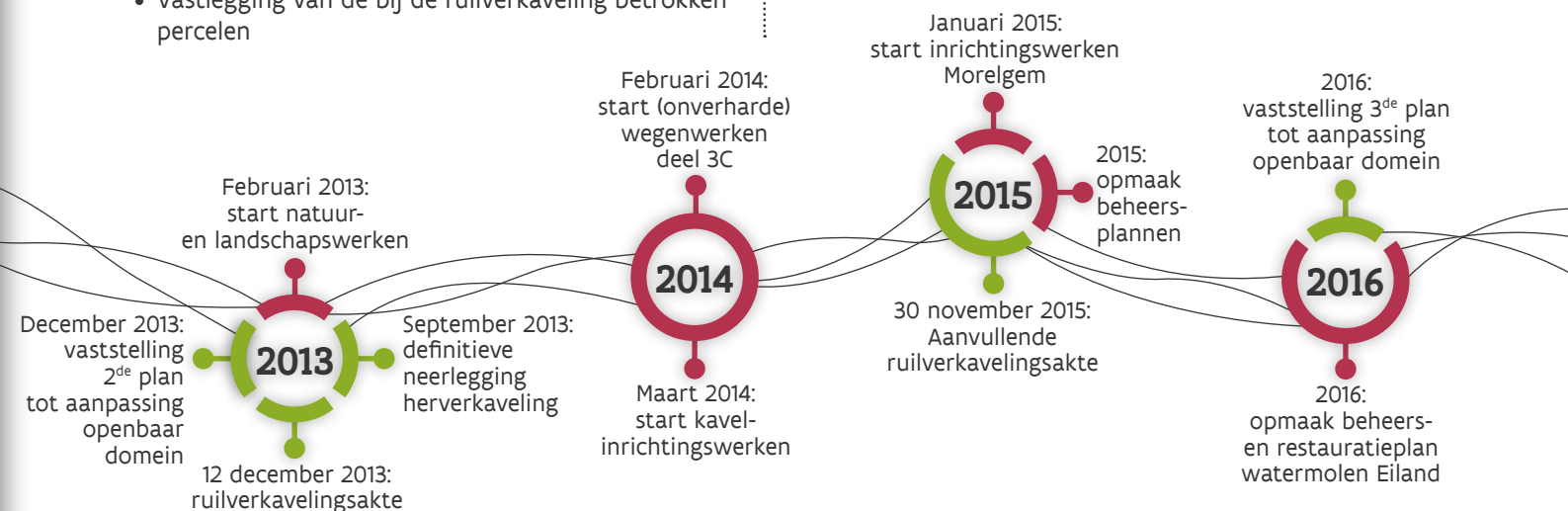
23 maart 2007: Oprichting ruilverkavelingscomité

26 juli 2007: Oprichting commissie van advies

2011 - ... : Uitvoering werken

12 december 2013: Ruilverkavelingsakte

30 november 2015: Aanvullende akte

Van plannen naar uitvoering

Toon Denys
Management Business
NL

Herverkaveling

Inbreng /

In februari 2009 werd de inbreng van iedere eigenaar, vruchtgebruiker en gebruiker (de zogenaamde belanghebbenden) in de ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem vastgelegd. Er werd opgelijst welke kadastrale oppervlakte elke belanghebbende in eigendom en/of gebruik heeft en welke punten aan deze oppervlakte werden toegekend in het kader van het ruilverkavelingsproject. Deze 'punten' zijn een vertaling van de bodemgeschiktheid voor landbouw. Door op elk perceel grondboringen uit te voeren, werd deze bodemgeschiktheid bepaald. Essentieel voor de bodemgeschiktheid waren de korrelgroottesamenstelling van de bodem (zand, leem, ...), de diepte van het grondwater en het bodemprofiel. Vervol-

gens werd de bodemclassificatiekaart opgemaakt door het intekenen van zones waar de grond dezelfde bodemgeschiktheid heeft. Op de bodemclassificatiekaart ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem staan 16 zones. De beste gronden op de kouters kregen 1.000 punten per ha, de slechtste gronden 400 punten per ha. De combinatie van de kadastrale oppervlakte van een perceel en de bodemclassificatiekaart levert de puntenwaarde van het betreffende perceel op. Voor elke belanghebbende worden deze punten voor al zijn percelen samengeteld. Deze totale puntenwaarde is de inbreng van elke belanghebbende.

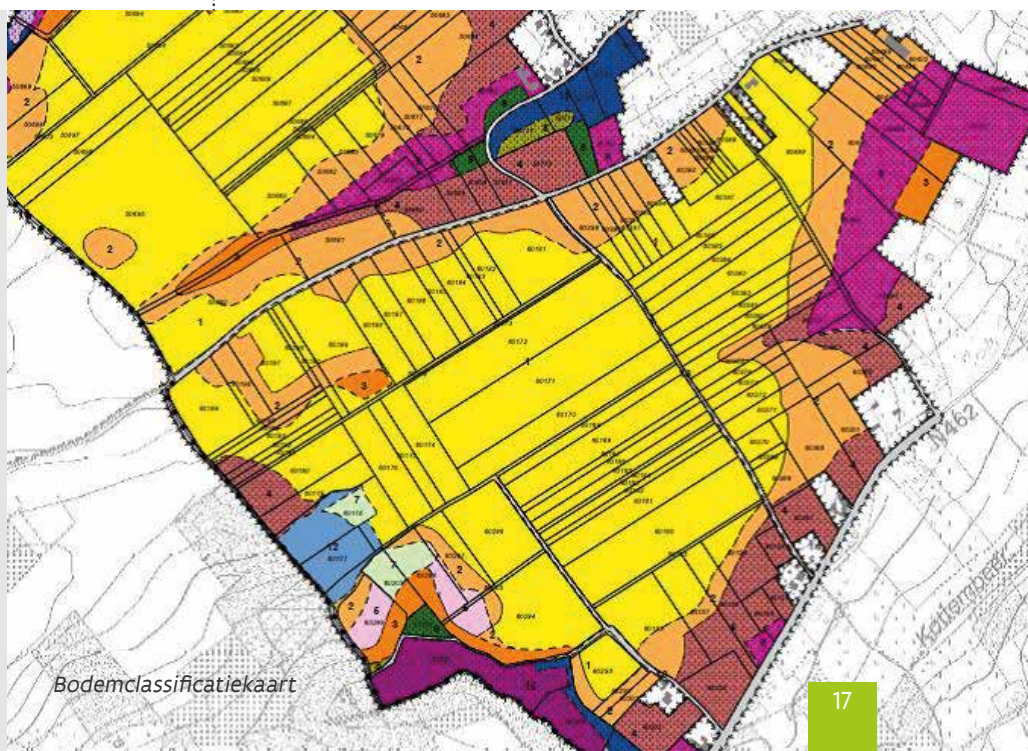
WAARDEZONEKLASSE

DROGE GRONDEN

	Klasse 1 - 1000 punten
	Klasse 2 - 980 punten
	Klasse 3 - 960 punten
	Klasse 5 - 920 punten
	Klasse 7 - 880 punten
	Klasse 10 - 820 punten
	Klasse 12 - 740 punten

VOCHTIGE GRONDEN

	Klasse 4 - 940 punten
	Klasse 6 - 900 punten
	Klasse 8 - 860 punten
	Klasse 9 - 840 punten
	Klasse 11 - 780 punten
	Klasse 13 - 700 punten
	Klasse 14 - 600 punten
	Klasse 15 - 400 punten

Veranderingen aan het openbaar domein /

Het openbaar domein is bestemd tot het 'gebruik van allen'. Een openbare weg kan tot het openbaar domein behoren doordat hij bestemd is 'voor het gebruik van allen'. Het openbaar domein werd door het ruilverkavelingsproject grondig gewijzigd: nieuw openbaar domein werd gecreëerd, openbaar domein werd afgeschaft en op verschillende locaties werd de breedte van het openbaar domein aangepast. Via de verbreding van het openbaar domein werden belangrijke bestaande en nieuwe beplantingen en bermen langs wegen en waterlopen toegevoegd aan het openbaar domein.

Het statuut 'openbaar domein' zegt niets over de eigendomstoestand van de gronden, enkel over de beheers- toestand. Vaak is het openbaar domein eigendom van de aangelanden. In de herverkaveling werd het openbaar domein niet meer als private eigendom toege- wezen omdat het meestal niet (landbouwkundig) kan worden bewerkt. In globo werd in het ruilverkavelings- project Sint-Lievens-Houtem het openbaar domein uit- gebreid. De inname van privaat domein daarvoor nodig werd over alle eigenaars en gebruikers verdeeld. Daar- door werd de totale puntenwaarde van het ruilverka- velingsblok die ter beschikking is van de eigenaars en gebruikers een weinig verminderd (gereduceerd). De definitieve reductiecoëfficiënt bedraagt 0,9837. De in- breng (puntenwaarde) vermenigvuldigd met de reductie- coëfficiënt wordt de gereduceerde inbreng genoemd. Het is deze gereduceerde inbreng waarvan wordt ver- trokken voor de toedeling aan gebruikers en eigenaars.

Toedeling - Herverkaveling /

De nieuwe percelen worden getekend zodat alle belang- hebbenden in principe evenveel 'punten' terugkrijgen als zij hebben ingebracht zoals berekend na reductie (zie eerder). Het is mogelijk dat men na de herverkaveling een iets grotere oppervlakte terugkrijgt met gemiddeld minder punten per hectare. Men kan ook een iets klei- nere oppervlakte terugkrijgen maar dan met een hogere puntenwaarde. Dit is afhankelijk van de bodemgeschikt- heid van de grond. De herverkaveling beoogt 'het vor- men van aaneensluitende en regelmatige kavels die zo dicht mogelijk bij de bedrijfszetel gelegen zijn en een eigen uitweg hebben'. Ook voor de eigendom werd naar een groepering gestreefd. Dit vroeg van de herverkave- laar intens studiewerk, gedegen kennis van het gebied en veel overleg met de betrokkenen. Hij diende immers rekening te houden met de mening van niet minder dan 2.271 belanghebbenden.

Nadat in februari 2009 de inbreng definitief was vast- gesteld, werkte de herverkavelaar een eerste voorstel schetsmatig uit en legde dit voor op wensziddagen. Re- kering houdende met de wensen werd het ontwerp ver- der bijgestuurd. De nieuwe kavels werden ingetekend tussen het (nieuwe) openbaar domein van de wegen en waterlopen, de vaste kavels en de voorziene inrich- tingsmaatregelen. Specifiek voor dit project diende de herverkavelaar ook nog rekening te houden met veel eigenaars met vaak kleine eigendommen gelegen aan een weg (die daar dan ook willen blijven liggen), de lint- bebouwing met achterliggende gronden (waardoor ont- sluiting niet altijd vanzelfsprekend was), erosieproble- men (waardoor sommige percelen niet altijd in optimale vorm getekend konden worden), een groot aantal hob-

Herverkaveling: het vormen van aaneensluitende en regelmatige kavels, zo dicht mogelijk gelegen bij de bedrijfszetel en met een eigen uitweg.

byboeren en/of mensen met landbouwactiviteiten als bijberoep (die de kavelgroepering van toekomstgerichte bedrijven belemmerden) en de langs de E40 geplande windmolens.

Het voorstel met de nieuwe kavels werd op tafel gelegd in juni 2011. Eigenaars en gebruikers werden aangeschreven met het overzicht van de hen toebedeelde percelen. Zoals de ruilverkavelingswet het voorschrijft, kregen zij gedurende 30 dagen de mogelijkheid om opmerkingen, verbeteringen en bezwaren in te dienen over het ontwerp van herverkaveling en over de vergoedingen voor meer- en minderwaarden en erfdienstbaarheden. De 135 ontvangen verbeteringen, opmerkingen of bezwaren werden besproken en geadviseerd door de commissie van advies. Het ruilverkavelingscomité besliste op basis van deze adviezen. Op 29 augustus 2013 werd de herverkaveling door het ruilverkavelingscomité afgerond.

Bij het ondertekenen van de ruilverkavelingsakte op 12 december 2013 werd de nieuwe toestand juridisch vastgelegd. De akte werd verleden door een commissaris van het comité tot aankoop die optrad als notaris voor de overheid.

Deze ruilverkavelingsakte geeft rechtsgeldigheid aan de nieuwe eigendoms- en gebruikstoestand waarbij de nieuwe kavels juridisch in de plaats komen van deze vóór ruilverkaveling. De eigenaars zien hun eigendomsrechten en hun eventuele zakelijke rechten (zoals hypotheek) overgaan naar de nieuwe ligging. De belanghebbenden kregen na overschrijving op het hypotheekkantoor een uittreksel uit de akte die hun vorige akten vervangt.

Het ruilverkavelingscomité Sint-Lievens-Houtem legde de verlandingsdatum vast op 25 december 2013. Dat was de datum waarop alle gebruikers officieel hun nieuwe percelen in gebruik namen.

Alle percelen werden afgepaald door landmeters van de Vlaamse Landmaatschappij.

Kenmerken ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem	Oppervlakte/ aantal/ waarde	Toelichting
Som van de oppervlakte van de kadastrale percelen voor ruilverkaveling	1.696 ha 94 a 79 ca (1.498 ha in agrarisch gebied)	De oppervlakte kan licht verschillen van de werkelijke oppervlakte.
Som van de oppervlakte van de kadastrale percelen na ruilverkaveling	1.667 ha 78 a 86 ca (1.490 ha in agrarisch gebied)	Dit is de werkelijke oppervlakte vermits alles door landmeters is opgemeten. Uitbreiding van het openbaar domein: 29 ha 15 a 93 ca (2/3 buiten agrarisch gebied).
Aantal eigendommen	1.305	Soms zijn de percelen volledige eigendom, in onverdeeldheid of 'in gemeenschap'. Dit is telkens een andere eigendom.
Aantal gebruiken	723	
Aantal belanghebbenden	2.271	Aantal eigenaars en/of gebruikers samen
Totale puntenwaarde voor en na ruilverkaveling	1.498.252,19 → 1.473.835,27	Afname van 24.416,91 punten door toepassing van reductiecoëfficiënt
Reductie(coëfficiënt)	0,9837	Iedereen levert 1,63 % in van zijn ingebrachte puntenwaarde tengevolge van de uitbreiding van het openbaar domein.
Gemiddelde puntenwaarde per ha voor en na ruilverkaveling	882,9 → 883,71	De gronden op de kouters hebben een hogere puntenwaarde per ha dan de gronden in de valleien. De uitbreiding van het openbaar domein ligt iets meer op de gronden met lagere puntenwaarde.
Aantal kadastrale percelen voor en na ruilverkaveling	5.049 → 2.309	Het aantal kadastrale percelen wordt gehalveerd.
Gemiddelde kadastrale oppervlakte voor en na ruilverkaveling	0,3361 ha → 0,7223 ha	De gemiddelde kadastrale oppervlakte is meer dan verdubbeld.
Gemiddeld aantal kadastrale percelen per eigenaar voor en na ruilverkaveling	3,87 → 1,76	Het aantal kadastrale percelen wordt gehalveerd.
Gemiddeld aantal kadastrale percelen per gebruiker voor en na ruilverkaveling	6,98 → 3,19	Het aantal kadastrale percelen is gehalveerd.

Eindrekening /

De verzending aan de belanghebbenden van de eindrekening en verzoek tot betaling (indien voorkomend) of uitbetaling (indien voorkomend) gebeurde in september 2015. Vermits de eigenaars in dit project geen bijdrage hoeven te betalen in de kosten van de werken bevat de eindrekening enkel die kosten of ontvangsten die vermeld zijn in de documenten van de toedeling (onder- of overbedeling, erfdiensbaarheden, meer- en minderwaarden, gebruiksverlies). Het verlijden van de aanvullende ruilverkavelingsakte die de financiële transacties beschrijft, ging door op 30 november 2015.

Vergoeding voor gebruiksverlies /

Wanneer een gebruiker meer toebedeeld krijgt dan zijn gereduceerde inbreng (overbedeling) hoeft hij niets te betalen. Bij onderbedeling (minder punten toebedeeld dan gereduceerde inbreng) wordt de gebruiker vergoed bij een verlies van meer dan 2 % ten opzichte van de gereduceerde inbreng; de vergoeding geldt dan wel voor het volledige puntenverlies. De vergoeding voor gebruiksverlies is door het ruilverkavelingscomité vastgesteld op € 5 per punt.

Vergoeding onderbedeling en opleg overbedeling eigendom /

Eigenaars die onderbedeeld worden ten opzichte van de gereduceerde inbreng krijgen daarvoor een vergoeding; eigenaars die overbedeeld worden, dienen een vergoeding te betalen. Deze vergoeding bedraagt € 26,02 per punt.

Vergoeding voor meer- en minderwaarden /

Een aantal percelen dat van eigendom verandert, bevat een meerwaarde (bv. bomen, waterputten) of een minderwaarde (bv. hinderlijke inspectieputten). Eigenaars die een perceel met een meerwaarde krijgen, moeten een vergoeding voor deze meerwaarde betalen. Hetzelfde geldt voor eigenaars die een minderwaarde verliezen. Eigenaars die een perceel met een minderwaarde krijgen, ontvangen daarvoor een financiële vergoeding. Ook de eigenaars die een perceel met een meerwaarde verliezen, ontvangen een dergelijke vergoeding. Minder- en meerwaarden worden dus steeds tussen de eigenaars (en niet tussen de gebruikers) verrekend.

An aerial photograph of a village. In the foreground, there is a large green field with a small, irregular pond. A road runs horizontally across the middle of the image. Behind the road, there is a dense line of trees, some with autumn foliage. In the background, a village is visible, featuring a prominent church with a tall spire and several houses with red roofs. The sky is overcast.

Uitgevoerde werken

Omgeving Gentsestraat

De werken in het ruilverkavelingsplan werden gerealiseerd in 9 uitvoeringsdossiers. Deze opsplitsing gebeurde om zoveel mogelijk gespecialiseerde aannemers in te zetten en om het budget van het Vlaamse Gewest, de provincie Oost-Vlaanderen en de gemeentes te spreiden over meerdere jaren.

Waterwerken /

Omgeving Gentsestraat / ZONNEGEM

Bij hevige neerslag stroomde het oppervlaktewater binnen in enkele woningen ter hoogte van de Gentsestraat. Om dit op te lossen, werd een constructie geplaatst die het water ophoudt in de weiden en bossen die stroomopwaarts gelegen zijn. Een ingebuisde waterloop werd vervangen door een nieuwe gracht. Dijken en een nieuwe keermuur bieden nu extra bescherming aan de omliggende woningen. Op het laag gelegen weideperceel voor de constructie werd een poel gegegraven. De gemeente Sint-Lievens-Houtem zal dit perceel natuurgericht beheren.

Hoek Wettersesteenweg en Nederweg / LETTERHOUTEM

De overwelving van de Bijlokebeek tussen de Wettersesteenweg en de Nederweg werd vervangen. Een constructie op de beek naast de Wettersesteenweg maakt de doorstroming van het water regelbaar. De vervuilde grond op het perceel voor de constructie werd afgegraven. Op die manier werd een natuurlijke overstromingszone gerealiseerd die piekdebieten kan opvangen. De provincie Oost-Vlaanderen zal het geheel natuurgericht beheren.

Gracht ten Noorden van Heistraat / OOSTERZELE en gracht in Bockstaele / SINT-LIEVENS-HOUTEM

De gracht achter de woningen ten noorden van de Heistraat (vanaf huisnummer 75 tot 103) werd heraangelegd met dwarsschotten. Hierdoor wordt de stroomsnelheid van het water verminderd en het water tijdelijk gestockeerd.

Bij hevige neerslag stroomde water en modder van de velden naar de woningen ter hoogte van het kruispunt Bockstaele. Hier werd langs de (betonnen) veldweg eveneens een gracht met dwarsschotten aangelegd om het afstromende water op te vangen. Een extra grasstrook langs de gracht moet tegengaan dat afspoelende modder in de gracht terechtkomt.

Wegenwerken voor landbouw en recreatie /

In de verschillende dossiers werd een zeer divers pallet van wegen aangelegd: tweesporenbetonwegen, (begrinde) asfaltwegen, steenslagwegen en onverharde wandel-, mountainbike-, ruiter- en menpaden. De wegen voor landbouwverkeer kregen een verharding van 3 m breed met aan beide zijden een berm van minimum 1,5 m. In de weggedeelten die enkel als fietspad bedoeld zijn, bedraagt de breedte 2,5 m met langs weerskanten een berm van 0,5 m. Wandel- en ruiterpaden zijn standaard 1 m breed met langs beide zijden een berm van 0,5 m. Waar de weg niet grenst aan weiland duiden akkerpalen de nieuwe grenzen aan.

Fietspaden worden met paaltjes afgesloten voor het andere verkeer.

(Her)aanleg	Km
Asfalt	2,5
2-sporenbeton	3,8
Begrinde asfalt	3,3
Onverhard	12,9
Steenslag	33,1

In de Letterhoutemstraat (Oosterzele) werd in samenwerking met Farys een nieuwe waterleiding, riolering en wegdek heraangelegd. Ook voor de heraanleg van de wijk Morelgem heeft het ruilverkavelingscomité een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Farys. Farys treedt hier op als bouwheer, de inbreng van de ruilverkaveling is eerder financieel.

De tweesporenbetonwegen kwamen enkel op de belangrijkste ontsluitingsassen op de kouters: tussen Bernard Kempstraat - Uilebroek - Diepenborgstraat, tussen Bussegem en Ossenbroeck, in Hagelkouter (zijstraat Meulestraat), tussen Hoeksken en Espenhoek en in 's Hondshuffel; voor landbouwers en fietsers is dit een hele verbetering.

Eiland, de Molenbeekstraat en de Maudeweg (Oosterzele) kregen een nieuwe asfaltlaag.

Tijdens de winterjaarmarkt vormt de weg 's Hondshuffel via de Schoolstraat een toegangs- en evacuatiweg voor de Markt van Sint-Lievens-Houtem. De aansluiting naar de Schoolstraat is ontworpen om tijdelijk vrachtwagens toe te laten. Om te verhinderen dat tijdens de rest van het jaar verkeer via deze weg naar het centrum rijdt, wordt de weg afgesloten met verwijderbare paaltjes.

Balei

Ook bij de wegenwerken werd gezocht naar oplossingen om de afvoer van snelstromend water te vertragen en erosieproblemen op te lossen. Op verschillende wegen zijn dwarsroosters geplaatst om het water op te vangen en via drainagebuizen langzaam in de berm te laten infiltreren. Langs andere wegen zorgen bredere berm, al dan niet lichtjes uitgegraven, voor de opvang van afstromend water.

Katveld

De voorbeelden van de nieuwe of hernieuwde recreatieve verbindingen zijn te talrijk om allemaal op te noemen: tussen de Molenbeekstraat en Hasselt-ten-Broek, tussen Letterbroek en Klein Zottegem, tussen Peperstraat en Gentsestraat, tussen Morelgem en Rot, ...

Tussen Keiberg en Eiland en op de oude tramzate tussen de Heistraat en de Swessestraat werd een fietspad aangelegd in begrinde asphalt. Waar nodig doet deze verbinding ook dienst als landbouwontsluiting.

Picknickzones en zitbanken bieden rustmogelijkheden onderweg.

Door de plaatsing van een kokerduiker in de Cotthembeek kreeg de recreant een lus rond het centrum van Bavegem. Op die manier werden de Benedenstraat en de Lege Hellesemweg via een pad verbonden. Een zandige toplaag geeft extra rijcomfort aan paard en ruiter.

Pad in Hoog-Bavegem

Pad tussen Boekhoutmeers en Boekhoutstraat

Pad tussen Windmolenstraat en Hazenakkerstraat

Brugje over Letterbeek
(pad tussen Molenbeekstraat en Hasselt-ten-Broek)

Fietspad Letterhoutem

Fietspad op oude trambedding

Werken natuur- en landschapszorg /

Boekhoutmeers

De werken voor natuur- en landschapszorg geven invulling aan het geïntegreerd ruilverkavelingsplan. Dat gebeurde vooral door talrijke en diverse aanplantingen. De aangeplante plantensoorten zijn: Spaanse aak, zwarte els, haagbeuk, rode kornoelje, hazelaar, éénstijlige meidoorn, wilde kardinaalsmuts, beuk, es, okkernoot, wilde appel, mispel, zoete kers, Europese vogelkers, sleedoorn, zomereik, hondsroos, schietwilg en Gelderse roos. Voor een aantal soorten heeft het ruilverkavelingscomité bosgoed laten opkweken met het label 'Plant van hier'. Daartoe werden in de Vlaamse Ardennen zaden geoogst uit autochtone zadenbronnen.

Voor de realisatie van houtkanten werden boom- en struikvormende soorten aangeplant in 1 of 2 rijen. Er werden verschillende types houtkanten voorzien waarbij de hoeveelheden en de plantensoorten variëren: langs een beek, langs de valleirand, langs een helling, weg of holle weg. De aangeplante schietwilgen zullen

door regelmatige knotbeurten knotbomen worden. Langs (de zuidzijde van) sommige bossen werd een bosrand aangelegd. Bosranden zorgen voor een hogere horizontale en verticale structuurdiversiteit. Met een gepast beheer zal dit resulteren in een grotere biodiversiteit van planten, dagvlinders, een buffer voor akkerfauna,

In de bossen zijn de verschillende soorten gekozen in functie van de bodem en van de plaats in het bos (kern, mantel of zoom). Op termijn zullen ze evolueren tot essen-elzenbossen, essen-eikenbossen of een overgangstype daartussen. In de gemeente Sint-Lievens-Houtem werd een terrein gereserveerd voor een jaarlijks verder uit te breiden geboortebos.

Tijdens de werken werden niet-inheemse bomen en stroken gerooid (vooral populieren) om plaats te maken voor planten van hier.

Er werd ook veel achterstallig onderhoud uitgevoerd zoals het knotten van wilgen.

De (nieuwe) beplantingstroken en bermen langs het openbaar domein werden toegevoegd aan het openbaar domein (zie eerder). De ingerichte kadastrale percelen (bossen, erosiestroken, graslandpercelen, ...) werden via de herverkaveling in private eigendom overgedragen aan de gemeenten, de provincie en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

De oppervlakte overgedragen aan de gemeente Sint-Lievens-Houtem bedraagt 33 ha 41 a 76 ca. De gemeente Oosterzele kreeg 4 ha 94 a 13 ca en de gemeente Erpe-Mere kreeg 67 are 42 ca toebedeeld. De ruilverkavelingswet maakte het mogelijk om deze gronden via een subsidie van het Vlaamse Gewest aan het ruilverkavelingscomité kosteloos over te dragen aan de gemeenten. De gronden in het habitatrictlijngebied en deze in de overstromingszones langs de Cotthembeek en Bijlokebeek werden toebedeeld aan respectievelijk ANB en de provincie Oost-Vlaanderen.

Al deze (nieuwe) eigenaars staan in voor het beheer/onderhoud van de uitgevoerde maatregelen.

Werken natuur- en landschapszorg	Aantal
Aanplant hoogstammen in rijen	1.031 stuks
Aanplant knotwilgen	736 stuks
Aanplant bosgoed in houtkant	12.476 stuks
Aanleg poelen	12 stuks
Aanleg natuurpercelen	7,3 ha
Bebossing (incl. bosranden)	19,2 ha
Bosomvorming	5,2 ha
Aanleg bosrand	2,6 km
Aanleg grasbuffer	2 km
Aanplant hagen	0,6 km
Vellen kleine bomen, incl. omvorming	959 stuks
Vellen grote bomen, incl. omvorming	1.302 stuks
Rooien bos	0,3 ha

Bernard Kempstraat

Heringerichte Herepoel

Natuurbeheer langs de Smoorbeek

Bebossing Peperstraatje

Houtkant langs Diepenborgstraat

Nieuwe poel naast Windmolenstraat

Speelbos Morelgem

Erosiestrook Espenhoek

Kapel Sint-Renildis

Watermolen Eiland

Kavelinrichtingswerken /

De kavelinrichtingswerken maken de nieuwe kavels bruikbaar voor landbouwuitbating. Dit omvatte allerhande opruimingswerken en grondwerken, het rooien van houtige gewassen, het opbreken en in cultuur brengen van aardewegen en steenslagwegen, het ruimen, graven, herprofilen van grachten en waterlopen, het uitbreken en plaatsen van perceelsovergangen en veebruggen, het afbreken en herplaatsen van schuilhokken en de aanleg van erosiestroken.

Bouwkundig patrimonium /

In het kader van de herwaardering van het bouwkundig patrimonium kocht de VLM 2 kapellen en de watermolen Eiland.

De kapel Sint-Renildis in de Oordegemstraat werd heropgebouwd. De kapel in Morelgem wordt gerestaureerd in het kader van de herinrichting van de wijk Morelgem.

Bij ministerieel besluit van 17 februari 1994 werd de watermolen Eiland op de Cotthembeek in Sint-Lievens-Houtem gerangschikt als monument (molengebouw, uitrusting met toebehoren, sluis met beide wanden) en dorpsgezicht. Tot op heden is de molen nog niet gerestaureerd. De reden hiervoor is vooral van financiële aard: ondanks heel wat interesse bij zowel provincie als gemeente, zijn de budgetten nog ontoereikend.

Ten tijde van de opmaak van deze brochure heeft de VLM een opdracht uitgeschreven om een beheers- en restauratieplan op te maken voor de watermolen Eiland.

An aerial photograph of a rural landscape. In the foreground, there are several large, rectangular fields. One field is a vibrant green, while others are golden-brown, suggesting they have been harvested. A road or path runs through the middle ground, with some buildings and trees visible. The background shows rolling hills under a blue sky with scattered white clouds. In the top right corner, there is a decorative pattern of white zig-zag lines on a blue background.

Financiering

De voorbereiding en de uitvoering van de ruilverkaveling Sint-Lievens-Houtem hebben 10.311.978 euro gekost (zonder watermolen Eiland). Ruim 70 % daarvan werd gesubsidieerd door het Vlaamse Gewest. Ook de gemeenten Sint-Lievens-Houtem, Oosterzele, Erpe-Mere en Lede en de provincie Oost-Vlaanderen droegen bij. De eigenaars dienden in deze ruilverkaveling niet mee te betalen voor de werken.

De subsidie van het Vlaams Gewest verschilt naargelang het type ruilverkavelingswerk. Zo krijgen kavelinrichtingswerken een lagere toelage (60 %) dan bijvoorbeeld de werken van landschapszorg en recreatieve werken (80 %).

Dossier	Investering per partner (in euro)						
	Vlaamse Gewest	Oost-Vlaanderen	Sint-Lievens-Houtem	Oosterzele	Erpe-Mere	Lede	Totaal
Opstellen ruilverkavelingsplan	149.588						149.588
Opstellen Milieueffectenrapport (MER)	29.830						29.830
Opmeting van geklasseerde waterlopen en waterpassing	17.057						17.057
Deel 1 Waterwerken	388.998	91.166	20.144	55.404			555.711
Deel 2 Wegenwerken	925.528		253.141	111.225	2.954	961	1.293.808
Deel 3 A Landbouwwegen	1.217.305		453.052				1.670.357
Deel 3 B Landbouwwegen	972.814		299.587	75.355	68.690		1.416.446
Deel 3 C Landbouwwegen	1.015.762	22.405	318.128	82.965	75.611		1.514.870
Deel 4 Natuur en landschapszorg	1.331.550	99.582	183.697	35.659	8.843		1.659.331
Gronden 'maatregelen tot landinrichting' (overbedeling aan gemeentes)	763.961						763.961
Deel 6 Kavelinrichtingswerken	506.129		169.445	9.195	5.698	16.890	707.357
Deel 8 Morelgem	373.443		160.219				533.662
Totaal	7.691.964	213.152	1.857.412	369.803	161.796	17.851	10.311.978

A group of children are participating in a tree-planting activity in a field. In the foreground, two girls are focused on their work. The girl on the left is wearing a green long-sleeved shirt, a black vest, blue jeans, and bright pink rubber boots. She is holding a large wooden-handled shovel. The girl on the right is wearing a dark blue jacket with a fur-lined hood, orange overalls, and colorful striped leggings with purple and orange patterns. She is also wearing purple rubber boots and is using a small tool to work the soil. In the background, other children are visible, some holding shovels, and a line of bare trees stands against a pale sky. The ground is a mix of dirt and grass.

De toekomst?

‘Een nieuwe dynamiek voor de regio?’

Het ruilverkavelingsproject heeft de rendabiliteit van het landbouwgebruik en de omgevingskwaliteit in de regio verhoogd door te investeren in verbetering van de wegen, herverkaveling, aanplantingen, natuurbeheer, voorzieningen voor recreatie, veilig verkeer, waterbeheer, bodembescherming en erfgoed. De Vlaamse Landmaatschappij maakt een beheerplan waarin voor al de realisaties de uit te voeren beheerwerken staan beschreven in functie van het te realiseren doel. Deze handleiding heeft tot doel de nazorg van de investeringen te verzekeren. Ze bevat richtlijnen om het openbaar domein en het aan de overheden overgedragen privaat domein optimaal te onderhouden.

Een monitoringprogramma zal de effectiviteit van enkele maatregelen voor natuur opvolgen (een uitgebreide territoriumkartering van akkervogels en een inventarisatie van planten en dagvlinders in de nieuwe bosranden). Het monitoringprogramma startte reeds voor de aanvang van de werken. Gezien de ontwikkelingstijd die nodig is, zal pas geruime tijd na de beëindiging van de ruilverkaveling duidelijk zijn of de natuurdoelstellingen van de ruilverkaveling ook werkelijk gehaald werden. Het monitoringprogramma gaat door zolang als nodig voor een effectieve beoordeling.

21 maart 2015 - Aanplant geboortebos 2014

Bewegwijzende mountainbike- en wandelroute

Het ruilverkavelingscomité schreef ook een studieopdracht uit voor de opmaak van een bosbeheerplan voor de bossen in en rond het ruilverkavelingsproject. De bosgroep Midden-Oost-Vlaanderen startte een weringsronde bij private boscigenaars. Via een samenwerkingsovereenkomst tussen 6 partijen (het ruilverkavelingscomité, de bosgroep Midden Oost-Vlaanderen, de Commissie voor Studiebeurzenstichtingen van Brabant en de gemeentes Sint-Lievens-Houtem, Erpe-Mere en Oosterzele) prefinancierde en coördineerde het ruilverkavelingscomité de opmaak van een bosbeheerplan van bijna 100 ha.

21 oktober 2011 - Inhoudiging fietspad op de gemeentegrens van Sint-Lievens-Houtem en Oosterzele

© Filip De Vos

en menroute in samenwerking met de provincie. Iedere deelgemeente kreeg een bewegwijzerde wandelroute. Sint-Lievens-Houtem investeerde tevens in een project om het volledige (trage) wegennet online te plaatsen zodat iedere recreant zijn parcours kan uitstippelen en kan downloaden (www.routeyou.com).

Diverse initiatieven moesten de investeringen van de ruilverkaveling voldoende kenbaar maken bij mensen die geen eigenaar of gebruiker zijn in het ruilverkavelingsproject. Het is immers de bedoeling dat de investeringen ten volle worden benut. Voorbeelden hiervan zijn diverse infovergaderingen, persconferenties, de uitgifte van brochures en kranten, de feestelijke opening van het fietspad op de trambaan, de bosplantactie samen met de Houtemse scholen en de aanplant van het geboortebos 2014 te Sint-Lievens-Houtem. De gemeente Sint-Lievens-Houtem bewegwijzerde een nieuwe ruiter-

22 juni 2015 - Inhoudiging ruiter- en menpaden

Werkten mee ...

Coördinatiecommissie /

Paul Kouckuyt, Johan Verstrynghe, Viviane Vanden Bil, Marc Lassuyt, Jan Deman, Jean-Marie Schamp, Paul Van den Bremt, Walter Dejaeger, Eric Devriendt, Leon De Vleeschouwer, Roland Verhaegen, Herman Van Damme en Els Castelein

Commissie van Advies /

Paul Kouckuyt, Herman D'Hauwe (Bart De Beck), Odilon De Clercq (Christiaan De Gussem), Herman De Meyer (Paul Paerewijck), Paul Coppens, Annemie Van Pamel, Els De Turck, Berlinde De Winter, Dirk Rasschaert, Herman Derder en Luc De Cang

Ruilverkavelingscomité /

Paul Kouckuyt, Henk Schutyser, Didier Detollenaere, Johan Verstrynghe, Dirk Remue (Katrien Janssen), Jean-Yves De Clippel, Vivianne Vanden Bil, Hannelore Van de Wiele (Rudy Demol, Jerry Cox), Jean-Marie Schamp (Muriël Dewilde), Marc Lassuyt, Carlos Steenhuyse (Valère Vantomme), Lieve De Saedeleer (Gaston Demeerleer), Jenny Druwez, Noëlla Desmedt, Myriam Depauw, Luc De Nocker

VLM medewerkers /

Cecile Bauwens, Godfried Bekaert, Jo Dierickx, Michaël Roos, Eric Martens, Winfried Huttener, Ben Blancquaert, Ludwig De Loose, Tom Velghe, Ghislain Vanderpoorten, Kristof Bliki, Steven De Smet, Karen De Kock, Kyra Boelens, Karl Cordemans, Carine Dobbelaere, Dirk Vandevoorde, Kris Moens, Carine De Ruyck, Frans Moeyersoen, ...

Ontwerpers /

- AB-infra CVBA
Coupure 55, 9000 Gent
- Ingenieursbureau d'Hauwer BVBA
Valleistraat 54, 9402 Meerbeke
- Studiebureau Ir. Ch. Lobelle BVBA
Gistelse Steenweg 712, 8200 Sint-Andries
- Vlaamse Landmaatschappij
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent

Aannemers /

- A. Cocquyt BVBA
Toleindestraat 115, 9080 Beervelde
- Roos Groep NV
De Brulen 47, 2370 Arendonk
- Algemene Onderneming D'Heer BVBA
Gentsesteenweg 307A, 9240 Zele
- Wannijn NV
Buissestraat 36, 9690 Kluisbergen
- Van den Berghe Gebroeders NV
Aven Ackers 7, 9130 Verrebroek

Colofon/

VU: Vlaamse Landmaatschappij,
ir. Toon Denys, gedelegeerd bestuurder,
Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Tekst, foto's, vormgeving: VLM

Oplage: 500

Datum: november 2015

Contact: VLM, Regio West,
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent
of digitaal op www.vlm.be

Volg ons ook op facebook en twitter